

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiul pe an 7 fl., 6 luni 3 d. 50 cr., 3 luni 1 d. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 d., 3 luni 2 d.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 d., 3 luni 3 d.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografică arhidieceană Sibiul, strada Măcelarilor 47.

Correspondenții sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 47.

Epistole nefranco se refuză. — Articuli nepublicați nu se însoțesc.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere armoni — și timbru de 30 cr. pentru se-care publicare.

Revista politică.

Sibiul, în 22 Martie

De mai multe zile întălmim în diarele budapestane și în provincie scirea despre o mică modificare a ministeriului unguresc. Se țice, că bar. Orczy, ministru a latere este designat pentru postul de ambasador în locul dlui Beust. În lipsa unui candidat, „Alföld” spune, că ministrul president Tisza a dat cu privirea un ocol prin țeară după un candidat în locul bar. Orczy și ar fi pus ochii pe familia Károlyi. După ce a primit mai multe corfe dela membrii acestei familie, glumești țiaru spune, că ar fi anțit de un Károlyi, care la o vânătoare cu împăratul ar fi scit face glume, cari au plăcut împăratului. Motiv de ajuns de a se adresa către acest Károlyi, ca să primească portofoliul din chestiune. Dar, în sfârșit și glumești candidat a refuzat. După atâtea vorbe în oficioasele și spun și ele la rîndul lor, că din toate cete s'au scris despre modificarea ministeriului și despre chemarea lui Beust dela Paris, nu e nici un cuvânt adevărat. Ministeriul rămăne cum a mai fost.

Diare unguresci, guvernamentale și de a le opozițiunei moderate sînt foarte indignate de purtarea parlamentară din dieta Croației. După aceste Croații nu mai sînt vrednici de nici o concesione.

Acum oeva din străinătate, ce ne privește. Lumea străină se vede că se ocupă cu afacerile noastre mai mult decăt ne ocupăm noi înșine. Și până când noi nu scim nimica, cine și cum se ocupă cu afacerile noastre, compatrioții nostri maghiari sînt peste tot locul la îndemână pentru „corectarea” opiniiei publice, care se face în străinătate despre noi. Pentru a ave o idee despre ce se poate întempla în străinătate despre noi și despre ce noi cei cari trăim ca „în sinul lui Mohamed,” nu scim nimica,

reproducem din o corespondență a „Telegrafului” nin București, datată din Neapoli în 25 Martie estrasul următoriu:

„Mulți domni țiaristi din Occident tratează, spinosa chestiune a Orientului; dintre acestia, însă onorabilul deputat Medoro Savini arată profunde cunoștințe despre starea lucrurilor din astă parte a Europei, lucru care de multe ori, provoacă supărări maghiare și responsuri așa de... de conforme cu adevărul!

„Mai țilele trecut apără un articol de fond în țiarul „Roma,” subscris de Savini, în care se descrie cu adevăratele colori starea popoarelor din imperiul Austriac. Se țicea, între altele, că Austria de aci este tot Austria veche care și mărește patrimoniul prin merițișuri că Români, Slavii, Polonii, Sasi, ect., sînt asupriți într'un mod barbar de către Unguri și Nemți. După câte va țile dela aparițiunea acestui articol, acelaș țiar publica scisoarea ungarului Leopold Ovary, cu rezerva de a respunde în numărul viitor.

„Acest Ovary combată din puteri scrisle lui Savini, debitându-ne povesti care ar provoca risul în țeara noastră. Cu o nerușinare în adevăr maghiară el ne spune:

„Este o Austro-Ungaria conglomerată de națiuni diverse, este adevărat; ele însă se bucură de ca mai mare libertate constituțională, țără ca o rasă predominantă care care se împundă uneta sau alteia dintre națiuni. Nemții rămăne nemți, Boemi rămăne boemi, Români rămăne români... etc.”

Și mai departe, vorbind de nemulțumirile din Transilvania, continuă: „ca fruct al politiceii Austriace de usurpațiune, dl Savini descopere nemulțămirea ce, după dea, ar fi aduce provocată în Transilvania. Dar, pentru Dumnețeu, ce are a face Austria aici?

Transilvania nu aparține Austriei, dar este o provincie ungurească, și eu

ca ungar, simt datoră de a contrădice formalmente aserțiunea dlui Savini în privința pretinsei nemulțumiri.

În Transilvania sînt trei naționalități: Ungurii care formează rasa predominantă prin număr, țintelgunți și censi (ce mare nerușinare); Români, în mare parte coloni, care profesănd religiunea greacă, cu liberul ei cult se bucură de o quasi-autonomiă națională; et nunc venio ad fortissimum virum: Nemții-sassoni (șăii).

„Acești Nemți-saxoni au scit în decursul seculilor să își păstreze independența lor, și nemulțămirea de care vorbese d-lui Savini, provine de la aceea că, Ungurii și Români nu ocesă se fie atit de imbecili a se germanisa și absorbi de către o mână de Șăii, care tendență în van să se împundă în magistratură și în scoale.

„Ungaria este, apoi, înainte de toate ungurească, și nu poate după gustul unor coloni să se despoaie de acest caracter al sên, ori se permită esistența unui stat în stat.”

„Ca se mai spun lectorilor d-voastră, continuă „Telegr.,” că toată scrisoarea lui Ovary este plină de minciunile cele mai grosolane, este inutil, când au dinaintea lor țilele care privesc pe Români.

Nu mai cătră occidentali ar pute se spună ungarul Ovary, că Români se bucură de o mare libertate constituțională, că nemulțămirea din Transilvania este provocată de tendența Sasilor de a germanisa pe Unguri și Români, că Transilvănenii sînt coloni veniți în acest pământ țeara Romanismului.”

În fine cu toate că noi nu sîntem în April, dar o seamă însemnată de oameni trăsese în luna aceasta, reproducem și una din glumele apriane. Eatăo:

„În Lega dela democratia se publică programa popoarelor iridente (Italia, România, Slavonia, Ungaria și Grecia) subscrisă de Garibaldi. Basa

programei este disolvarea imperiului austriac și turco-european pentru ca să se dea: Italiei țerile Retișio și Giuliche; României, Banatul, Transilvania și Bucovina; la o nouă mare confederațiune, Ungaria, Boemia, Moravia, Stiria, Croația, Bosnia, Ertegovina, Serbia și Munteșneșul; Germaniiei valea Salzei, al doilea basin al Inului și arhiducaatul Austriei; Greciei, Archipelagul, iar restul să se împartă tot între România și Grecia.”

Și țiganul a țis când a vețut iepurile, că 'l va prinde și 'l va duce la nașu-seu și nașul i va da o purcea și aceea va țata șapte etc, etc. până se va face bogat... Dela Lega della Democratia până la puterile mari europene e o distanță buinicică și aceste din urmă au cu totul alt metru și alte foarfeți, după care și cu care croiesc staturile Europei.

În Palermo au decurs festivități în amintirea Vesperi siciliane. Cu toate că festivitățile aceste aduc aminte de scuturarea jugului francez de sub dinastia Aujou, lucruri departate în evul meș, Siciliani s'au purtat așa, ca să nu dea prilegiu Francesilor la măchuri. Consulul francez din Palermo a arborat flamura franceză și a luat înșuși parte la festivități.

În Odessa fu împușcat pe un bulevant generalul Strenilkoï, comandat de guvern să privilegheze procesele politice.

În locul lui Hoyos vine la București bar. Meyer, fost în misiuni diplomatice la Whashington și Constantinople.

Proiectul despre scoalele medie în comisiunea pentru instrucțiune.

Publicul scie deja că proiectul de lege despre scoalele medie care avea tendența învederată de a maghiarisa scoalele secundare nemaghiare, a cățut în primul stadiu

Mureșan oda sublimă: „De n'a perit Românul”, care a devenit o mângăiere și o încurajare națională pentru toți Români.

Aceasta familie se trage după mamă din familia Movilescilor, din care au eșit odinioară nu numai domnitori veștiți în Moldova, ci și țipi ai bisericii resăritene. Domnitorii Moldovei din familia Movilă au fost următorii: Jeremia Movilă 1595—1607; Simeon Movilă 1607—1609; Constantin Movilă 1609—1610; Gavril Movilă 1618—1619; Moise Movilă 1630—1631. Ear' cap bisericesc din aceasta familie domitoare a fost renumitul Petru Movilă, arhiepiscopul Chievului, care la pus temelia la academiile teologice din Rusia și carele pela anul 1642 singur a mântuit biserica resărităneă ortodocșă de eresul calvine.

Depositară atător însușirii nobile, aceasta familie și-a împărțit fiu în tustrele provinciile române miășanopțiale, în Basarabia, Bucovina și Moldova, ca așa se deștepte pretotindine spiritul vieții naționale cel amorțit în fatalitățile timpurilor trecut. Așa, ea

a fost care a avut curajul să dea în mai multe rënduri petițiuni la împăratul, ca drepturile Bucovinei să se păstreze întocmai după patentul Domnului Moldovei Grigorie Ghica, în cari drepturi s'a aflat ea, când a venit sub Austria, la anul 1775. Eudocșiu Hormuzachi, vornic mare, părintele familiei, a primit în casa sa brațe deschise pe toți Români; în această familie se desăbutea pururea cele mai vitale interese ale națiunii române; toate inițiativele se făceau de acolo, căci acolo era izvorul. Drept rezultat al acestora a fost despărțirea Bucovinei de Galiția și înființarea catedrei pentru limba și literatura română la gimnaziul superior din Cernașuți. Spre a da un avânt mai mare asigurării drepturilor politice, doi fi ai acestei familii: George și Alexandru fondară țiarul „Bucovina”, în limba română și cea germană, dar țiarul acesta nu peste mult încetă nu înceta însă nici o dată spiritul ager al acestei ilustre familii.

Br. George Hormuzachi s'a născut la 1818 în satul romantic Cernașuți. Studiile gimnasiale le facu în Cernașuți, studiă cursul de drepturi la univer-

sitatea din Viena și intră în serviciu de stat, din care după doi ani eșii, spre a se dedica cu totul cauzei naționale.

În absolutism George Hormuzachi se retrase pe un timp dela viață politică, ocupându-se cu studiul literare și conducând aspirările junilor prțioși formați prin învățatul profesor Punu, a cărui chemare la catedra limbii române, precum și înființarea acestei catedre la gimnaziul din Cernașuți, tot e lucrarea Hormuzachescilor.

Revănduind viața constituțională, capitala Bucovinei, Cernașuți, și-aduse aminte de tribunalul Bucovinei din 1848 și alese pe George Hormuzachi în dieta țerii, precum și în consiliul comunal.

Înființându-se Societatea pentru literatura și cultura poporului român în Bucovina, fu ales președinte al acesteia, în care calitate funcționa cu zel până la moartea sa plănsă de tot Românul adevărat.

În etern amintirea lui!

„Familia.”

I. H.

FOIȚA.

† Br. George Hormuzachi.

În numeral trecut înregistrăm scirea tristă despre încetarea din viață a unui mare fiu al Bucovinei, a baronului George Hormuzachi.

Cu ocașiunea aceasta vom se remprosperăm memoria acestui bărbat, publicându-i nise schițe biografice.

Cel ce se ocupă cu starea culturală și publico-politică a Românilor din Bucovina, acela va țasi în mica falangă a bărbaților cari au luptat și sacrificat pentru conservarea și înaintarea elementului românesc de acolo, numele Hormuzachi figurănd pretotindene în toate mișcămintele de progres.

Familia Hormuzachescilor mai ales este acea familie, care prin membrii ei: Eudocșiu, George și Alexandru au condus pe Români bucovineni în toate silințele lor spre propășire în cauzele politice, bisericice, literare și sociale. Aceasta familie nemuritoare inspirase și laureatului nostru poet Andrei

al discușiunii, în comisiunea pentru instrucțiune a dieței. O sumă de factori însemnați au contribuit ca acest proiect periculos să se delatureze deocamdată: protestele unanime și energice date din partea confesiunilor din Ungaria, care toate s'au înfruntat deasfădăta în stăruința de a cere delaturarea. Alt factor grav a fost aceea putere latentă, care a abătut în mai multe rânduri consecvențele fustele ale șovinismului infernănt.

Proiectul nereușind în comisiune a pierdut din interesul actualității, dar cu toate acestea nu va fi un lucru de prisos a ne înfățișa fazele ce le-a străbătut în comisiune și de aceea vom da pe scurt momentele mai principale din dezbaterile comisiei de instrucțiune.

Dezbaterile în comisiune s'au deschis prin cuvântul ministrului de instrucțiune *Trefort*, care mănecând dela stăruințele fostului ministru de instrucțiune *bar. Eötvös* se încearcă a dovedi comisiei, că proiectul de lege nu voiește a vătăma libertatea învățământului. Municipiele, confesiunile, corporațiile și particularii, dice ministrul, au drept să susțină scoalele existente și se înființeze scoale nouă, de aceea proiectul nu vorbește de un monopol al instrucțiunii nici de omnipotența statului în afacerea scoalelor secundare, nu se află intrănsul nici o aspirare a unei limbi s'au naționalități, libertatea însă trebuie atârnată de unele condițiuni, care asigură interesele statului.

Deci de unde vin plânsurile și gravamenile contra proiectului și sunt acestea întemeiate?

Toată urgia și mânia este îndreptată contra § 71 care pretinde că candidații de profesură trebuie să depună esamenul în limba maghiară. Pentru cei ce știu ungurese această împrejurare nu e un gravamen și de aceea ministrul cere împunerea de a dispensa pe un șir de ani pe cei ce nu știu ungurese de datoriința de a depune esamenul în limba maghiară, prin urmare și acest gravamen e lipsit de substrat.

Proiectul s'au motivat prin aceea, că statul unguresc nu poate suferi astfel de scoale, ai căror profesori nu știu ungurese, pentru că acestia după experiența de până acum sunt inimici ideei de stat unguresc și cresc numai dușmanii pentru această idee. Fiind acest motiv adevărat, eu l'am introdus în proiect.

În urmă ministrul se roagă de comisiune să discute proiectul în mod serios, obiectiv, *sine ira et studio*.

G. *Stadányi* *) atinge mai întâiu partea proiectului ce privește statul. Ideea directivă, dice, e aceea: Supremul organ este statul; dela existența organismului statului atârna celalalte organisme, deci trebuie să se dea statului toate mijloacele ca să-și poată apăra interesele și să-și poată realiza sublimile sale scopuri etc. Aceasta trebuie să se facă cu deosebire pe terenul instrucțiunii. Pe scurt: Dreptul statului, de a conduce și dispune de școli, sau a le supraveghia și controla, derivă de sine din instinctul statului de a se conserva. Perseverența, cu care confesiunile în autonomia scoalelor lor, datează din timpul când între altele mai avea valoare și devisa: „*Scola est atrium ecclesiae*”.

Confesiunile se provoacă la nisele legi, care le asigură autonomia scoalelor. Este însă un principiu statornic, că legea are valoare numai până ce nu e derogată sau ștearsă prin altă lege. Cine poate contesta legislațiunii acest drept? Legislațiua ungurească a sters instituțiunile cardinale din vechea constituțiune a Ungariei, de es. demnitatea palatinală, prerogativele nobili-

mei etc. Și statul se nu poată oare regula raportul seu cu scoalele confesionale? Toate se supun la postularea spiritului timpului numai scoala confesională se remănă un petrificat? Ideea statului unguresc se află în apurere, legile aduse dela 1868 în privința instrucțiunii par a fi tare înfrunțate de ideile naționalităților, con-fesiunilor și a judioilor de tablă. Acești trei factori au contribuit până acum la căderea acestui proiect de lege și aceasta stare e rușinatoare pentru Ungaria.

Ad. *Zay*: Proiectul e neacceptabil mai întâiu din motive special pedagogice, pentru că e un operat nematur și nelămurit. Cestiunea raportului organic dintre gimnasiu și scoala reală și scoala mai înaltă nu e rezolvată nici în ministerul de instrucțiune. Dela 1869 ministerul a elaborat patru proiecte de organizarea scoalelor secundare, unul mai variat și mai fără basă decât celalalt și astăzi lucrul a ajuns acolo, că în deosebi cu privire la scoala reală domnesce cea mai mare confuziune; după multe experimentări ministrul a cerut în proiectul din anul 1880 pentru scoala reală ca limbalatină se fie obiect de instrucțiune ordinări; în proiectul din anul 1881 a sters cu totul limba latină pentru a o vîri earăși ca obiect extraordinar în proiectul de față cu unele modificățiuni. În această muncă de cărpaciul di ministrul a mai surprins lumea cu un nou obiect obligat pentru scoalele reale: cu economia națională. Anchete neterminate încă — arată că cerurile decidoătoare nu sînt lămurite încă nici asupra punctului, dacă scoala reală are să dea o calificățiune în sine desăvîrșită, poate chiar și o calificățiune de specialitate, s'au dacă ea trebuie se dea numai pregătirea pentru școlile mai înalte realitice dacă numai scoala reală s'au și gimnasiul are aceasta destinațiune?

Ministerul e desavuat cu totul de cătră bărbații de specialitate și cu privire la destinațiunea și cuprinsul esamenului de maturitate. De aci rezultă, că condițiunile prealabile pentru o deslegare corectă a cestiunei scoalelor secundare lipsesc deocamdată chiar în ministeriu, aceasta ar face mai bine, dacă după o cumpărire matură ar introduce mai întâiu o sistemă corectă de instrucțiune la institutele ce sînt subordonate conducerii sale și statul se nu maltrateze cu esperimentele sale efemere institutele în parte foarte corect organizate ale confesiunilor, înainte de a se fi convins despre vaoale și trebnicia inovațiunilor sale.

Nu pot primi proiectul pentrucă el voiește a stabili și un tutorat necompatibil cu cele mai cardinale legi ale ferei asupra școlilor confesionale și prin aceasta el vătămă autonomia confesională.

Statul modern al Ungariei s'au abătut dela tradițiunile unui *Szecheny*, *Deak* și de aceea și ideile desășurate de antevorbitor încă sînt un simptom de decadență.

Confesiunile Ungariei, aceste corporațiuni de sine stătătoare, au dovedit totdeuna că sînt capabile și voieșc se promoveze cultura credinșioșilor lor. Ele sînt cele mai vechi, mai devotate și mai consciinșioase conservatoare a scoalelor. Ar fi un mare pericol a încredința prosperitatea materială și spirituală a țerei unui singur factor, adică statului, căci ce s'ar alege de țeară, dacă potestatea de stat și-ar uita de datoriințele sale și dacă ar ajunge într'un stadiu de corupțiune?

Scoalele confesionale sînt rezultatul unei desvoltări de mai multe veacuri. Autonomia legală a confesiunilor din Transilvania e mai largă decât cea din Ungaria. Articulul 43

din 1868 dă confesiunilor transilvane dreptul de a nu fi conturbate din partea statului în normarea și regularea „colegiilor și gimnasiilor,” deși dreptul de suprema inspecțiune s'ar restringe la supraveghierea fundațiunilor pie. Dar cu toate acestea bisericile din Transilvania au progresat cu timpul și în cercul lor de activitate și în bucuros seamă de dorințele guvernului când e vorba de adevăratele interese ale instrucțiunii ear nu de experimentări efemere. Contra unei ingerențe volnice însă trebuie să se apere cu scutul autonomiei lor întemeiate pe legi fundamentale. Și toate bisericile din Transilvania au făcut aceasta în petițiunile lor. Dar proiectul nu e acceptabil nici din punct de vedere al autonomiei ungurene, pentrucă el, cum se vede și din memorandele luteranilor și reformașilor din Ungaria, cere pentru stat mai mult decât normarea materialului de instrucțiune și decât suprema inspecțiune.

Dar și din punct de vedere al păcii interne și a liniceii cetățenilor nemaghiari proiectul înșulfă mari temeri, pentrucă vatămă egala îndreptățiune a naționalităților garantată prin lege. Cu deosebire dispozițiunile ce privesc limba esamenelor învățătorilor și limba instrucțiunii se află în contradicere cu spiritul legii citate și cu testul § 17. Toate dispozițiunile proiectului în privința limbii au provocat o nelnicșe ba o înversunare atât de adință, încât e datorință patriotică, a delătura acest proiect: acest pericol pentru pacea internă și pentru consolidarea statului — „*ad conciliandam perpetuam fratrem a moris et fiducia harmoniam stabilendam per hoc publicam patriae tranquillitatem*”.

Din aceste motive *Zay* declară, că trebuie să respingă proiectul în general, și propune: Comisiunea se nu primească proiectul ca basă la dezbaterile speciale și se nu l-recomande casei spre discușiune.

(Va urma.)

Proiect de regulament pentru afacerile consistoriului metropolitan

elaborat de I. Cav. de Pușcariu, deputat congresual.

(Urmăre.)

Regulament

pentru afacerile consistoriului metropolitan al bisericeii ort. române din Ungaria și Transilvania.

Întroducere.

§. 1. Regulamentul acesta cuprinde directivele referitoare mai întâiu la întocmirea internă a consistoriului metropolitan, apoi la ordinea, după care se îndeplinesc afacerile lui, și în fine la dispozițiunile transitorie.

Partea I.

Despre întocmirea internă a consistoriului metropolitan.

§. 2. Întocmirea internă a consistoriului metropolitan are privire: 1. la chemarea și constituirea consistoriului metropolitan; 2. la competența lui; — 3. la oficiile ajutătoare; — 4) la calificățiunea și aplicarea personalului; — 5, la datoriințele și drepturile persoanelor aplicate; — și 6. la mijloacele de susținere.

Capitlul I.

Chiamarea și constituirea consistoriului metropolitan și a singuratecelor senate.

§. 3. Consistoriul metropolitan — în virtutea statutului organic — e or-

ganul suprem administrativ și judiciar în toate afacerile competente — bisericicesc, școlari și fundacionale pentru întreaga provincie metropolitană. — Conform acestor afaceri consistoriul metropolitan lucră în ședințe plenarie sau mixte, și în trei senate speciale, adică: bisericesc, școlariu și epitropesc, eară decisiunile sale atât cele din plen, cât și cele din senatele speciale le emite sub numirea sa generală de „Consistoriul metropolitan.”

§. 4. Consistoriul metropolitan constă:

1. din metropolitul;
2. din episcopii sufragani;
3. din asesorii ori suplenții acestora;

Prelungă acestia consistoriul metropolitan are și un secretariu consistorial, și oficiile ajutătoare cu oficialii și servitorii de lipsa.

§. 5. Metropolitul și episcopii intră în consistoriu îndată ce și-au început funcțiunea lor ca atari; — eară asesorii, suplenții, secretariul și ceilalți oficiali salariași și onorari sau titulari, precum și servitorii intră în activitatea lor îndată ce — incunoscința fiind prin decret din partea presidiului despre alegerea și respective întărirea sau denumirea lor, — au depus în ședința consistorială cea mai de aproape jurământul despre împlinirea acurată a chiamării lor.

§. 6. Președintele natural al consistoriului metropolitan atâră pentru ședințele plenarie cât și pentru senatele speciale de regulă este metropolitul; în vacanță, absență sau împedcarea acestuia presidiul se suplinesc prin cel mai vechiu din episcopii prezenți, și în lipsa acestora prin cel mai înaintat funcționar între asesorii clericali. În senatul școlariu și epitropesc cerend trebuința presidiul se poate concrede celui mai bătrân și dintre asesorii mireni.

§. 7. Pentru suplinirea asesoriilor consistoriale — la ca de lipsă — sînt chiamăți asesorii suplenți — eară pentru suplinirea secretariului consistorial presidiul designează pre unul sau mai mulți din personalul aplicat pe lîngă oficiile ajutătoare, pe care i va afla mai apți spre aceea.

§. 8. Activitatea consistoriului metropolitan ca organ executiv a provinciei metropolitane trebuie să fie continuă și permanentă. De oare ce însă ședințele consistoriale se țin numai în intervale periodice, spre susținerea continuității și a permanenței oficiale în toate afacerile consistoriale, se va alege din sinul fie căru senat special un referent cari dimpreună cu secretariul consistorial și cu oficiile ajutătoare sub presidiul metropolitului vor forma oficial stabil al provinciei metropolitane, care pe timpul când nu e adunat consistoriul metropolitan va funcționa în numele acestuia în continuitate neîntreruptă amărșurat cercul de activitate precizat și concreduț lui pe baza delegățiunii.

§. 9. Ședințele consistoriului metropolitan sînt ori ordinare ori extraordinare.

§. 10. Ședințele ordinare atâră plenarie cât și a senatelor speciali sînt periodice, și membri designați la aceea le se adună în numărul și ordinea prescrișă și la timpul ficasat fără invitare specială.

§. 11. Ședințele ordinare ale consistoriului plenariu sau micșe se compun din metropolitul, din cei doi episcopii sufragani, din cei trei referenți ai senatelor, și din cei trei asesori mai bătrâni a diferitelor senate, apoi din secretariul consistorial ca notariu al ședinței, se înțelege de sine că la ca de împedcarea au se urmeze substituțiunile în ordinea prescrișă.

Acest senat plenariu se adună numai odată pe an și anume la 25

*) Ar fi să fie român! Red.

Septembrie, când mai întâiu hotărăsc asupra tuturor chestiunilor principale, organizatoare și administrative, — și dacă în anul următor și de a se convoca congresul funcționarilor necesare pentru acela; — care după ce fuseseră cu toate acestea se împart în senat special, și cu ajutorul celorlalți asessori și suplenți din loc constituindu-se sub conducerea președinților de senat designați spre aceea prin prezidiu din simul consistoriului după ordinea ierarhică, pertractează și cauzele pendente ale singuretelor senat special.

În anul când se ține congres, ședința plenară a consistoriului metropolitan rămâne în permanență la dispozițiunea congresului până la încheierea acestuia, după care face îndată dispozițiunile necesare pentru promptă și neîmpedecată executare a concluziunilor congresuale.

§. 12. Ședințele ordinare ale singuretelor senate se țin în toată luna odată și anume în toată Luna ce urmează după 1-a — începând dela 10 ore antemeridiane, și durează până se fuseseră toate afacerile puse la ordinea zilei. — Excepțiunea dela această regulă face numai în următoarele cazuri:

a) dacă luni după 1-a e sâmbătoare, ședințele se încep în ziua următoare;

b) în luna lui Ianuarie ședințele se încep după botezul domnului;

c) dacă ziua de luni după 1-a cade între Duminea florilor și Duminea slăbănogului, ședința ordinară se amână până luni după prima luni următoare. Mai departe.

d) Aceste ședințe ordinare lunare se compun din președințele, din cei trei referenți stabili și din alți trei asessori ori suplenți designați pe rând spre a lua parte,

e) Senatul așa compus pertractează mai întâiu chestiunile de natură mixtă, apoi cele scolare și cele episcopice, și în fine după eșirarea asessorilor mireni și suplinirea lor prin asessori ori suplenți bisericesci din loc — toate chestiunile pendente ce se țin de senatul bisericesc.

§. 13. Ședințele ordinare atât ale plenului cât și ale singuretelor senate nu se convoacă anumit, ci consistoriul plenar anual adunat la 25 Septembrie compune pentru întreg anul următor începând dela 1-a Ianuarie până la finea lui Decembrie o listă de serie, în care se fixează ziua ședințelor ordinare și membri, cari au să ia parte la acelea pe rând din simul asessorilor și suplenților din loc și din afară, și această listă se publică în jurnalul oficios al bisericii și se comunică și separat cu fie care membru, ca se știe înainte pe ce zi e chemat în decursul anului întreg, datoriu fiind a se înfățișa fără ulterioară convocare, sau în cas de împedecare a inocuențiunilor prezidiului cel puțin cu 3 zile mai înainte de ședințe, ca se poate face dispozițiunea pentru suplinire.

§. 14. La capacitatea de a putea aduce concluze valide a ședințelor ordinare se recere, ca atât la senatele mixte, cât și la cele speciale se fie de față cel puțin doi membri a respectivului senat, afară de președinte, care adună și totdeauna la senatul, ce s'a constituit.

§. 15. Consistoriul plenar se poate aduna și extraordinarmente în următoarele cazuri:

a) la cazul repozării metropolitanului.

b) la cazul unui pericol iminent pentru integritatea, autonomia și prosperitatea bisericii.

În ambele cazuri consistoriul plenar se convoacă prin prezidiu sau substitutul natural al acestuia din inițiativa lui sau la cazul al doilea și la cererea a 9 membri consistoriali.

La acest consistoriul plenar extraordinar se chiamă toți asessorii or-

dinari prin convocatoare adresate fie căruia în scris cu 8 zile, sau pe cale telegrafică cu 3 zile mai înainte.

Îndată ce s'au adunat cel puțin 9 membri cu prezidiul 10 consistoriul plenar extraordinar și capace de concluze, și se poate declara pe sine în permanență până la delatarea, cauzei pentru care s'a adunat.

§. 16. Senatele speciale încă se pot convoca extraordinarmente, când vor a causă concretă recere rezolvirea ei îndată fără a se putea amâna până la proxima ședință ordinară.

În cazul acesta la inițiativa prezidiului sau a referentului respectiv, prezidiul adună în trei de natura mixtă pre lângă cei trei referenți încă câte un asesor sau suplent din fie care senat, dintre cei ce se află în loc; — în trei scolare și episcopice însă pe lângă cei trei referenți încă un asesor sau suplent din respectivul senat; — eară în trei curat bisericesci pre lângă referentul bisericesc încă cinci asessori clericali din cei ce se află în loc sau în apropiere, — cu cari ținând ședințe decide mai întâiu asupra urgenței, eară dacă se primesc aceasta, asupra meritului, — la din contră neprimindu-se urgența, chestiunea meritale se relegă la proxima ședință ordinară.

§. 17. Toate celelalte afaceri, ce nu sânt rezervate pentru ședințele consistoriale, le prevede referenții senatelor în toată ziua prompt și curent sub reviziunea prezidiului, — eară încât acestea sânt de natură mixtă au să le pertracteze referenții în conferințe, ce le țin ei între sine în toată Sâmbăta la 10 ore antemeridiane; sau atingând obiectul resortului numai a doi referenți, prin comunicarea actului între acestia.

În cas de absență sau altă împedecare mai îndelungată referenții se substituie unui pe alții amăsura îndrumării prezidiului, eară cel bisericesc se substituie numai prin un asesor clerical.

§. 18. Consistoriul metropolitan va avea localitățile sale proprie atât pentru ședințele consistoriale, cât și pentru referenții permanenți, apoi pentru cancelaria de manipulațiune și pentru oficiul de casă și de contabilitate cu requisitele necesare.

§. 19. Sigilul consistoriului metropolitan atât pentru prezidiu, cât și pentru cancelaria metropolitană va purta următoarele embleme și circumscripțiuni (urmează descrierea).

II. Capitlu.

Despre competența și cercul de activitate a consistoriului metropolitan.

§. 20. Metropolitanul e capul bisericii ortodoxe române din Ungaria și Transilvania, și oficiul lui ca atare se referese ori la competența sa personală, ori la cea legată cu prezidiul consistoriului metropolitan.

Pentru afacerile sale presidiale va purta cu ajutorul unui secretariu presidiale o cancelarie presidială cu protocol, expeditură și registratură rezervată.

Cu afacerile secretariului presidiale metropolitanul poate încredința pe secretariul consistorial, sau după încrederea sa pre alt individ din simul celor aplicați la cancelaria metropolitană.

§. 21. Competința personală a Metropolitanului în chestiuni spirituale se regulează prin Regulamentul pentru afacerile sinodului arhieresc, prin urmare el e datoriu.

a) a convoca și țină sinodul arhieresc în tot anul, cel puțin odată, a stabili în acest sinod regulamentul acestor afaceri și ale execută;

b) a reprezenta biserica metropolitană în afară cu denmitate și amesurat Can. și a statutului organic.

c) a priveghia asupra unității și integrității dogmatice și rituale, precum și asupra religiozității, moralității, a ordinei și păcii între credincioșii din întreaga provincie metropolitană;

d) a visita din timp în timp episcopiele sufragane din punctul de vedere canonic și a lua măsurile necesare pentru delatarea abuzurilor;

e) a țerta pe calea grației pe cei osindiți prin disciplina bisericască sau a li micșora pedepsile, — însă numai dacă aceasta nu stă în contradicțiune cu acele sentințe ale judecătorilor de stat, prin care se suspendează temporan capacitatea de oficiu și de exerceriarea drepturilor politice.

§. 22. De competența metropolitanului în calitate sa de președinte natural al consistoriului metropolitan se țin:

a) a convoca congresul național bisericesc ordinaru la timpul prescris, ear' cel extra-ordinariu la cas de necesitate, — a presida acestuia, și a asculta concluzele amesurat statutului organic și a celorlalte hotărâri congresuale.

b) a convoca ședințele ordinare și extra-ordinare a Consistoriului metropolitan, și a priveghia ca cele ordinare să se țină regulat; a preside și a conduce toate aceste ședințe, și pentru cazul de împedecare a designa pe substitutul seu și pe prezidenții senatelor speciale după ordinea ierarhică, — și a priveghia pentru executarea promptă a decisiunilor consistoriale;

c) a revida concluzele ședințelor și expedițiunile curente, și ale subscrie amesurat dispozițiunilor din partea II a acestui regulament;

d) a întâri pe asessorii bisericesci, și a emite decretule de alegere a tuturor asessorilor aleși de congres și a personalului ales de consistoriu;

e) a denumi personalul cancelariei metropolitane;

f) a lua jurământul oficios dela întregul personal aplicat la consistoriul metropolitan, — în ședința plenară sau mixtă;

g) a suspenda provizormente personalul subaltern în casurile disciplinare.

§. 23. Fie-care senat consistorial decide în afacerile competenței sale independente unul de altul sub titlu general de consistoriu metropolitan. Această independență se manifestează în aceea:

a) că fie-care senat are protocolul seu de esbite, de expeditură și registratură separate unul de altul;

b) că fie-care senat poartă procesul seu verbal sub titlu sa special și separat de ale celorlalte;

c) că fie-care senat special trebuie reprezentat prin membrii sei speciali cel puțin în numărul prescris în §. 14;

d) că concluzele sale sânt finali, și nu se pot altera decât pe cale nulității.

§. 24. De competența consistoriului plenariu extra-ordinariu se țin:

a) regularea remasului repausatului metropolit, încât acesta se referese la întreaga provincie metropolitană;

b) pregătirea pentru convocarea congresului electoral și predarea cancelariei metropolitane la noul metropolit;

c) luarea mesurilor necesare la cas de pericol pentru integritatea, autonomia și prosperitatea bisericii. —

(Va urma.)

Correspondențele particulare

ale „Telegrafului Român”.

Din trei saune, în Martie 1882. Arta șovinismului maghiar în schimonosirea adevărului.

Mult Onorate Dle Redactor! Arondarea protopresbiteratului Trei-sca-

unel și ținerea sinodului presbiteral în opidiul S. Sztyörgy, ca centru designat, a deșteptat o atențiune neobicită până aci la conțetățenii noștri maghiari, față de desvoltarea noastră bisericască, ba a dat chiar și materie de scris jurnalului comitatens, atât în privința fitorilor candidați pentru postul de presbiter cât și a obiectelor pertractate, cu deosebire în sinodul ordinar.

Să vede că „marii noștri patrioți” decând au început a forma și noi un corp mai compact în comitatul de asemenea arondat, se ocupă cu mai mare interes de noi și publică combinașiunile cele mai libere ca un ce complinit Ar trebui să ne îngămfăm noi de altcum în navitatea noastră, pentru atențiunea ce ni se dă chiar de jurnalistica streină, odată pentru că sinoadele noastre iau un caracter mai interesant numai când se întâmplă care care alegeri, pe de altă parte șiar din chestiune voese a soci lucruri despre care mai nici nu avem conștință. Așa mai de ună-ziile „Nemere” scrisese, că alegerea de protopresbiter între cele doue partide puterice a lui Coltofean și Moga, va avea loc în 4 Martie a. c. pe când din parte mai interesată s'a publicat „urbi et orbi” că întregirea definitivă se va mai amâna încă 10 ani. O mare încurajare pentru aceia, cari, în urma schimbărilor actuale, ar fi pomenit despre înțetarea provisorului!

Dar se revin la punctul de mănecare ca, nu cumva răpit și eu de cugătări să me abat prea departe, fără a putea reduce proprietatea la substratul seu. Mai de curând m'a venit a mână Nr. 22 din 16 Martie al diarului „Nemere” și comunicările redactorului ma pus oare cum în uimire, pentru schimonosirea adevărului în privința obiectelor pertractate în așul seu în ședința sinodului presb. din 2/14 l. c. S'au că dl redactor nu înțelege bine românește, deși mai în toți numerii face revistă asupra diarelor române, pe care le dăscălesc după calapodul seu, s'au că cu intențiune a schimbat înțelesul scurtei debateri, ca se dovedească și cu aceasta ocaziune, prin noi înșine că numai sub egida guvernului ne ținem asigurate interesele naționale-confesionale. — *Tertium non datur.* În acel diar se face amintire despre sinodul bine cercetat al preșilor gr. or. în care preotul Coltofean a cetit raportul seu (?) lung, despre vizitarea scoalelor. Raportul, ce-i drept, a fost destul de lung, ca operat al Păr. președinte adm. presb. care dacă ar corespunde intru toate realitățile, n'ar înfățișa tocmai rău sporul obținut în deosebitele scoale cu ocaziunea esamenelor ținînde „în spe”.

Dar se vedem ce dice mai departe „Nemere” despre sinodul presbiteral? „În legătură cu raportul” continuă citata foare „a ridicat cuvânt vehement preotul din Előpatak Moga, contra stărei celei lăncede în care se află scoalele confesionale gr. or. accentuând că copii români numai acolo capătă instrucțiune legală, unde, — ca și în Előpatak — se instruiază la oaltă cu copii maghiari și unde nemijlocita inspecțiune a statului, asigură și pe seama lor interesele confesionale. E bine venită atare declarațiune în lumea „Gazetară” de astăzi” (lól esik az ily nyilatkozat a mai „Gazetas” világban). Se lăsam acuma pe „Nemere”, încurată cu „Gazeta Transilvaniei”, căci aceasta se va sci răfui cu dăna și să vedem cum cea dintăiu a scit se întoarce cuvintele Par. Moga astfel, încât a putut scoate plămădeala de mai sus.

E drept că Par. Moga, a reflectat după cetirea raportului scolar, că Ven. Consistoriu ar face bine dacă ar îndrepta o mai mare atențiune asupra scoalelor din seucime, ajutându-

și materialicească, spre a nu deveni comunale, dar din cuvintele sale nici decât n'a putut eși frazele de mai sus, puțin lingușitoare pentru noi, a foșii „Nemere”. Din contră, prețul Moga a adus la cunoscința sinodului urmarea nelegala dela școala comunală din Budia, unde copii români gr. or., deși reprezintă o mare parte din suma școlară, nu învață a ceti și scrie limba maternă, — și a propus să fie receracat dl inspector reg. de școale, ca pe viitor să dispună delatatura acestor scăderi. Cine ar putea acum deduce din aceste cuvinte că Par. Moga ar fi plectat pentru școalele comunale, care singure ar da instrucțiunea cea mai coreșpundătoare, asigurând și interesele confesionale pe sama copiilor noștri, ce ar înveța la oaltă cu copii maghiari? Aci se poate vedea manevra șovinistilor noștri, cari, oricum neam văera asupra neajunsurilor, ce caută să le întinșăm din partea lor, strigă în gura mare că noi înșine le reclamăm intervențiunea și scutul, căci nu mai așa nu vedem asigurate interesele naționale bisericești. Că intru cât le succede astor fel de gazetari a convinge în aceasta privință pe conaționalii lor, — căci cred că acestea nu să scriu la adresa noastră las să le servescă rezultatul obținut spre bucuria și mângâierea lor.

Dar să nu abuzez de ospitalitatea On. Redacțiunii, comunicându-i lucruri particulare din patria noastră. Cred însă că din necesocita Săcunime se pot înregistra din când în când unele întâmplări, care scot la iveală și existența elementului românesc, ce are încă destulă putere de viață spre a merita o soartă mai bună. Nemo.

Varietăți.

* Bibliografic. „Beitrag zur Geschichte der Kirchen-Union der Rumänen in Siebenbürgen unter Leopold I. Inaugural-Dissertation zur Erlangung der philosophischen Doctorwürde an der Universität Leipzig von Johannes Cristian. Hermannstadt. Druck der Archidiecesan-Druckerei 1882” este o broșură de 71 pagine cu o prefață de autorul. Recomandăm publicului această mică operă, care cuprinde mult în puținele sale pagini, despre evenimentul care a hotărât soarta Românilor din Ungaria și Transilvania pentru un secol și jumătate dacă nu mai mult. Autorul după ce arată cum unașia s'a făcut pe sub acunsirent metropolitanului Atanasie și vre o căți-va protopopi, și între trei ieseți, și i dovedește particularitatea, mai arată că de cele patru puncte, afară de iesești, n'a scuit nimenea nimica chiar nici la anul 1739, și că particularii s'au unit numai într'un punct: primul Papei, ca se „nu strice voia împăratului.”

* (Proiectul a murit triașcă proiectul). Afăm că dl ministru Trefort își retrage proiectul privitor la școalele medie din casa deputaților, ca se vină cu el modificat în sesiunea următoare.

* (Scire plăcută.) Domnul Ioan Cornea, inginer de direcțiune la linia cârbii ferate a societății Arad-Köszölyg și a obținut la politehnicul din Budapesta diploma de enșură din specialitățile: Matematica, geometria și geodesia superioară, împreună cu astronomia.

Gratulăm tinerelui nostru și ne bucurăm din inimă de succesele secerate, cu atât mai tare căci precum sînt m informați este cel dintâin tiner român, eare a obținut la politehnicul în B-Pesta diploma de această censură.

* (Au murit în Budapesta: Iustin Popău, paroch și Prot. gr. or. de Let-

mare în diecea Orădii-mari, la 27 Martie, în anul al 41-lea al vieții sale. Reposatul și început cariera frumos, talentul său eminent și promitea un viitor strălucit. Născut la 23 Nov. 1841 în comuna Dijer al comitatului Biharia după terminarea cursului gimnasial în Oradea-mare, făcî studiile teologice aici și în Viena. Hirotonit în 1863; fu aplicat întâiu în cancelaria guvernului diecesan, apoi fu numit profesor de religie, nea gr. c. și de limba și literatura-română la gimnasial de aici, mai târziu și vice-rector în seminarul de băieți. Ca orator bisericesc își câștigă renume. Fondă și o întreprindere de cuvântări bisericesci, sub titlul „Amvonul”, care însă apărî numai un an. În anii de mai nainte ocupându-se și cu poesia, și au publicat lucrările pe acest teren în o culegere, adăugându și un tratat relativ la istoria literaturii, sub titlul: „Poesie și prosă”. La începutul anului 1880 se mută din Oradea-mare la Letamare, unde funcționa ca paroch și protopop până la moartea sa. La începutul anului trecut mai renviă „Amvonul”, dar de asta-dată întreprinderea trăi și mai scurt timp. Încât scim el a lăsat după sine mai multe scrieri. Moartea i-a fost grabnică și neașteptată. A bolit numai trei zile. Înmemorământa se făcî în 29 Martie. Pontificând Rds. D. canonic Dr. Augustin Lauran, asistat de 16 preoți, și fiind de față un public foarte numeros, Clerul diecesan i va ridica monument la mormânt. „Fam.”

Contribuțiile pentru „Reuniunea femeilor române din Sibiu.”

Prin dl. colectante Basii Greavu din Mercurea, dela D-dni Ioan Droce administrator protopopesc 1 fl. Ioan Macelarul proprietar 2 fl. Demetriu Macelarul proprietar 1 fl. Dr. D. Basii Greavu subijge reg. 1 fl. Dr. Albu medic 1 fl. George Pop comerciant 1 fl. Ioan Macelarul notariu 1 fl. Ioan Orestian primar 50 cr. Nicolae Toporean, paroch 40 cr. Demetrie Orestean docente 20 cr. Ioan Kinda econom 20 cr. Nicolae Staneze econom 20 cr. Ioan Prodan econom 50 cr. Dumitru Sinfana econom 50 cr. Constantin Branga econom 50 cr. Nicolae Petia econom 50 cr. Ioan Radu econom 50 cr. Ioan Hendearan econom 50 cr. Nicolau Ciugurdean notariu 2 fl. Nicolau Hociota econom 50 cr. Samoilă Vasu collector 1 fl. Ioan Alămorean de Alămor paroch gr. or. 1 fl. Ioan Hulpus 1 fl. Nicolae Zeberan jude 50 cr. Nicolae Hudjan primariu 1 fl. Nicolae Aleman paroch 50 cr. Iacob Aleman econom 20 cr. N. Schiau notariu 50 cr. Iacob Greavu proprietar 1 fl. N. Isaac preot 40 Ioan Cărata collector 20 cr. U. Crestin 20 cr. Vasilie Hudjan econom 30 cr. Ioan Greavu învețat; 40 cr. Vasilie Rentea comerciant 40 cr. Ioan Muntean învețator 30 cr. Ioan Oprean econom 20 cr. Elia Pop notariu 1 fl. Ioan Fulea primariu 1 fl. Ioan Mușu casarier 50 cr. Coșma Mitrea comers 50 cr. Moise Mușu jurat 20 cr. George Ren preot 50 cr. Ios. Solomon 50 cr. Nicolae Tanase econom 50 cr. Nicolae Bergazan econom 20 cr. Ilie Stănilă econom 20 cr. Simeon Muntean econom 30 cr. Nicolae Micu econom 10 cr. Nicolae Branea econom 30 cr. Ilie Senchea econom 20 cr. Precup Ren subprimar 20 cr. Dem. Nedela econom 50 cr. Ioan Iridon econom 30 cr. Ioan Crăciun paroch 50 cr. Elena de Popp 2 fl. Maria de Popp 1 fl. G. Muntean. econom 50 cr. D. Muntean 1 fl. Ioan Streulea notariu 1 fl. Ioan Bestiu prim. 50 cr. Ioan Moga paroch 50 cr. Ioan Florian paroch. 50 cr. George Beu notariu 1 fl. Michail Beju primar 50 cr. comuna Rod 1 fl. total 41 fl. 30 cr.

Prin dl. Colectant D. Avram Tincu advocat în Orescie dela DD. D. Avram Tincu adv. 20 fl. Ioan Mihail proprietar în Orescie 2 fl. doamna Anastasia de Orboș 2 fl. N. Popoviciu protopresb. 2 fl. doamna Sofia Muntean 2 fl. Maria Vințan 2 fl. Irina Boca 2 fl. Nicolae Trif 2 fl. D-na Maria Baciu 2 fl. Sofia Dorner 2 fl. — în total 88 fl.

Prin D. Colectantă Iulia Ranta în Bistrița dela D-dni Eufrosina Marginean 1 fl. Teresia Crăciun 1 fl. Iulia Ranta 2 fl. Ida Pavel 1 fl. Maria Beșan 1 fl. Iulia Szilasi 1 fl. Amalia Chimbulea 1 fl. Maria P. Bota 1 fl. Rosa Munster 50 cr. Mathilde Pop 1 fl. Maria de franc 1 fl. Teodosia Vararean 1 fl. Daniil Lica advocat 2 fl. Gabri-

elo Man adv. 2 Anton Georgiu ases. orf. 1 fl. în total 17 fl. 50 cr.

Prin dl. Ioan Macelarul notariu în Apoldu infer. dela D-dni Nicolae Toporean paroch 2 fl. Ioan Orestian primar 2 fl. Ioan Macelarul notariu 2 fl. Ioan Canda arêndator 2 fl. Moise Beu 2 fl. Todor Dragomir 2 fl. Ioan Lazar 2 fl. în total 14 fl. (Va urma.)

Loterie.

Sămbătă în 1 Aprilie 1882.
Buda: 34 87 17 58 24

Bursa de Viena și Pesta Din 1 Aprilie 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de anr	118.75	118.75
Fonșionale de oblig. de stat del. d. armule de fer orientat ung.	90.—	98.25
Il emulose de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	108.50	108.50
Oblig. de stat dela 1874 de al. armule de fer orient. ung.	94.50	—
Imprumutul drammilor de fer ung.	133.25	138.—
Obligațiunî ung. de rescumpărăș pământului	97.25	97.25
Obligațiunî ung. cu clausula de sorșire	96.25	96.—
Obligațiunî urbariale tomlenale	96.—	96.—
Obligațiunî urbariale croașio-șonice	96.—	95.50
Obligațiunî urbariale transilvane	96.25	96.05
Obligațiunî de stat de resumpărăș deșine de vin	96.25	96.75
Datorie de stat austriacă în hârtie	75.00	76.—
Datorie de stat în argint	76.55	76.50
Renta de stat austriacă	93.20	93.75
Șorși de stat dela 1860	129.50	129.25
Acțiunî de bancă austro-ung.	823.—	820.—
Acțiunî de credit austr.	329.—	329.40
Acțiunî de bancă de credit ung.	323.75	324.50
Șorși ungurești cu promiș	117.75	118.—
Șorși regulatari Tiszi	109.50	110.—
Scrișuri fonciari ale institutiunî „Albina”	99.50	99.30
Argint	100.—	100.—
Galbia	5.62	5.60
Na oleon	9.49	9.50 1/2
100 marce nemșeci	68.69	68.55
Londron (pe polișia de trei luni)	119.80	119.70

Nr. 43. [42] 3—3

CONCURS.

În urma înaltului rescript consistorial din 31 Decemvre 1881 nr 3832 B. se deschide a doua-ară concurs pentru întregirea postului de paroch gr. or. în comuna Bărsău tractul Gioagului I. cu termin până la 31 Martie 1882.

Emolumentele sînt: casa parochială cu grădina de l-gumi și foloșinta cimiteriului. Dela 117 familii câte una ferdelă de cucuruz șfêrnat și stola unsușă, care toate laolaltă compute în bani dau un venit anual de 376 fl 60 cr v. a.

Suplicele concursuale instruite conform statutului organic și regulamentul pentru parochii, sînt a se adresa până la terminul susdicat oficiului protopresbiterial în Hondol.

Hondol 17 Februarie, 1882.

În conștelegere cu nițelul parochial:

Vasiliu Pipoș m. p.

Nr. 363. [45] 2—3

Publicare de licitațiune.

Pentru liferarea de 952 metrii cubici de lemne de ars pentru Institutul reg. ung. pentru alie nați în Sibiu și anume pentru timpul dela 1882 până la 1883 se eșcrie în fuțelesul înaltei ordinațiuni ministeriale din 18 Martie a. c. Nr. 13,490 un nou concurs.

Oferte — scrisa, provăduțe cu timbru de 50 cr. conșinând 200 v. a. vadiu, și sigilate — pentru această liferare au a se înainta la subsemnata Direcțiune până în 22 Aprilie anulî curgător la 11 ante ameđi. In ele trebuie să fie descrișă lungimea și grosimea lemnelor oferite, asemenea aceea: că pentru cât voeșce oferentul a aduce metrul cubic de lemne de fag, și pentru cât cel de stejaru.

Oferte, cari nu corespond acestei publicări, ori cari sosedz întârziate nu se vor lua în conșiderare.

Sibiu în 28 Martie 1882.

Directiunea institutului reg. ung. pentru alienați.

Nr. 111. [30] 3—3

EDICT.

Engueniu Temistocle născut în Odohrin, fost locotitoru în Brașov, a părăsit cu necredință mai de șese ani de zile pe legiuina sa soția Maria născută Ioan Belu locuitoare în Brașov, ca fngariu pentru defraudări, fără de a se sci locul unde se află și de mai trăeșce, — este prin aceasta cu scirea și incuviințarea Măritului Consistoriar archidicesan dot 15 Ianuarie a. c. Nr. 3069, 1881 citat, ca în termin de trei luni *) dela prima publicare a acestui edict, să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră și în absența lui se va pertra ta și decide procesul divorțial întentat asupra-și de soția lui. Brașov, 20 Februarie 1882.

Forul matrimonial gr. or. al tractului protopresbiterial I. al Brașovului.

*) Din eroare s'a pus în Nr. trecut șese, ceea ce prin aceasta se îndreaptă.

Nr. 1414 civ. 1882 [38] 3—3

EDICT

În cauza pendentă de comasare a orașului Făgăraș se statorosec ca terminul pentru îndeplinirea prețurii și clasificării și prealbil pentru alegerea eșperlor pe deșina de 10 Maiu 1882 la 9 ore an. am. fașta locului la casa magistralului orașeneș din Făgăraș la care se citează prin aceasta toți proprietarii.

În numele tribunalului reg. din Brașov judele esmis.

Brașov în 8 Martie 1882.

Alexandru Onaciu m. p.,
jude reg. de tribunal.

Nr. 774 civ. 1882. [44] 2—3

EDICT.

În cauza comnei Tonăcz peto segregarea pădurei și a pășunișului intrând în valoare sentența adușă în cեսtinea de permisibilitate, terminul de petracare pentru începerea lucrărilor pregătitoare se statorosec pe 5 Maiu 1882 și zilele următoare, la care se citează a se înfrăția cei interesați, căci la din contră vor avê a suferi urmările legale.

Dej în 18 Februarie 1882.

(L. S.)

Antonie Veszprini m. p.,
judele petracator.

Turnătoare de clopot și de metal

a lui

Antonie Novotny

se recomandă pentru facerea de clopote noue, pentru turnarea din nou a clopotelor sparte de toată mărimea, precum și pentru construirea a mai multor clopote în acord harmonic, oferind garanță pe mai multă ani. Montate cu chivere (coroane) de lemn, ferturnat și faurit; astfelu construite, că după ce sînt usate pe o parte se poată fi învîrtite cu înlesnire în ori ce direcțiune, prin ceea ce se evită creșterea lor.

Cu deosebire recomandă clopotele găurite și premiate inventate de mine, care au ton mai întins, mai puternic și mai aduce, ca cele de sistemul vechiu; un astfelu de clopot în greutate de 300 punți egalează pe unul de 400 punți.

Recomand mai departe scoate din fer făvrit pentru clopote solide și frumoase, clopote pentru orologiu sau discuri pentru clopote și toace din metal, precum și toate celelalte articole de alamă și metal aparținătoare de această categorie, cu prețurile cele mai moderate. Se construesc clopote și pe lungă plătirea făcută în rate.

Clopoete dela 300 punți în jos, precum și stropitoare de mână se află totdeauna în magazin.

Pentru comande binevoitoare, care se efectuează solid și prompt se recomandă

Antonie Novotny.

Timșoșora, Fabrică.

[46] 1—6